

Министерски съвет

Портал за обществени консултации

(www.strategy.bg)

Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 14.08.2024 г. - 13.09.2024 г. Неактивна

Номер на консултация: #10501-K

Област на политика: Архив - Образование

Тип консултация: Акт на министър

Вносител: Министерство на образованието и науката

Тип вносител: Национално

Наредба № 1 от 2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация е необходимо да бъде синхронизирана с приетия Закон за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение (обн., ДВ. бр. 27 от 29 март 2024 г.). Причините, обуславящи промените, са свързани с:

1. Определяне на структурата и съдържанието на националните изпитни програми в съответствие с приетите изменения в Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО);
2. Организиране и провеждане на изпита за достигане на отделни единици резултати от ученето, включени в държавния образователен стандарт за придобиване на квалификация по професия съгласно чл. 37, ал. 2 от ЗПОО.

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на образованието и науката

Адрес: София, София, бул. Княз Дондуков №2А

Електронна поща: priemna@mon.bg

Полезни връзки

Официална интернет страница на Министерство на образованието и науката - <https://www.mon.bg/>

Рубрика „Обществени консултации“ на интернет страницата на МОН - <https://www.mon.bg/dokumentatsiya/proekti-na-dokumenti/>

Документи

Пакет основни документи:

[Мотиви към проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация - вер. 1.0 | 14.08.2024](#)

[Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация - вер. 1.0 | 14.08.2024](#)

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 18.10.2024](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

Автор: Вера Петрова (10.09.2024 12:09)

Предложение

В рамките на обществените консултации по проекта на закона за изменение и допълнение на Закона за професионално образование и обучение бе отправено предложение от ЦПО към Иновативни образователни технологии, гр. София за добавяне на дистанционна форма като такава за провеждане на изпитите за придобиване на професионална квалификация. Предложението не бе прието с мотив, че то следва да се отправи по повод изменението на Наредба 1 от 2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация. Тъй като предметът на настоящите обществени консултации е именно изменение на посочената наредба, при това в частта "Организация и провеждане на изпитите за придобиване на професионална квалификация", бихме искали отново да насочим фокуса към това предложение, а именно: в наредбата да

бъде заложена възможността изпитите за придобиване на професионална квалификация по част от професия да се провеждат и в дистанционна форма, когато професията позволява това. Мотивите ни са:

- Все повече лица над 16-годишна възраст търсят варианти и избират да се обучават дистанционно в курсове за професионално обучение, като формата на обучение е водещ фактор в избора им на обучителен център. Липсата на гъвкавост в закона и обстоятелството, че изпитите задължително се провеждат в присъствена форма дори и за професиите, които са в сферата на журналистиката, информационните технологии и други дигитални професии, ограничава хората и вместо да се записват в курсове предоставяни от лицензирани ЦПО, те предпочитат да се обучават в частни академии, в които обучението се осъществява със съмнително качество, но за сметка на това изпитите се провеждат онлайн. Последното обаче гарантира достъп на всеки човек независимо къде и в каква житейска ситуация се намира.

- Към момента технологиите предоставят всички необходими условия за провеждане на обучения и изпити в дистанционна форма. Също така използването им е залегнало като основен стълб в редица глобални обществени планове и политики за развитие. С прилагането им се подпомага и опазването на околната среда като ограничава потреблението на хартия и други материали, за чието производство се използват природни ресурси.

- Във висшето образование тази практика е утвърдена като ефективна от години. В университетите присъстват програми, чиито изпити се провеждат изцяло в дистанционна форма, което на практика доказва, че тази възможност е устойчива в дългосрочен план. Защо да не бъде постижима и приложима и за Центровете за професионално обучение, които предоставят курсове по част от професия. Считаме, че това би повишило интереса на национално ниво към ЦПО услугите и допълнително би стимулирало заинтересованите лица към развитие на своите знания и умения.

В заключение смятаме, че изпитите в онлайн формат биха довели до по-голям интерес от страна на курсисти от всички възрасти и от всички населени места в страната, включително ще подпомогне достъпа до такива обучения на хора в затруднено положение и такива с ТЕЛК, като само последните са 654 000 души (10% от българското население).

Добавянето на опция за дистанционна форма за изпит ще доведе до по-голяма достъпност на образователните курсове, които предоставят всички лицензирани ЦПО. По този начин всички ние ще влияем положително върху подобряването и развиването на нови умения и компетенции в работната сила в България, водейки неминуемо до по-добри условия на труда, по-висок стандарт на живот и с положително отражение върху цялата икономика в дългосрочен план. Ще дадем единствена по рода си възможност на хора с увреждания да се чувстват като пълноценни членове на обществото, изградени нови умения, така че да могат да се развиват успешно в професионален план.

Тази промяна гарантирано ще доведе до осезаемо повече и по-добри перспективи за всички нас.

Автор: Елисавета Новакова (16.08.2024 10:05)

Относно МОТИВИ 3

Малко номерата на алинеите съм объркала, но от контекста се подразбира. И за вас малко работа :-)

Моделът за различни професионални дипломи с различни права и възможности за професионално развитие в същата посока се реализира и към днешен ден, например в Австрия. Естествено, ако решите да го приложите ще трябва нови поправки и създаване на подобни структури като през соца... Друг е въпросът защо онази система бе разрушена и кой хвърли око на общижитията и базата и инвентара на центровете за квалификация и преквалификация и кой реши да трупа пачки в собствения си джоб и бере плодовете на общ труд.

Автор: Елисавета Новакова (16.08.2024 08:45)

Относно МОТИВИ 2

Пак се разиграва една саламена тактика и напасване след напасване. Може да очакваме поредното напасване след няколко месеца или години.

Навремето имаше чирак, калфа и майстор. Това разделение го има все още в много европейски страни. Според МЕН дипломният проект по чл. 36.(4) трябва да се изготвя от ВСИЧКИ, но в 11 клас, а защитата да е в началото на 12 клас. Това да е част от практическия изпит за *чирак*. Според чл. 36.(1) Държавният изпит за придобиване на степен на професионална квалификация се провежда по национална изпитна програма за придобиване на съответните степени на професионална квалификация за съответната професия. Този изпит да се раздели на две части, като на едната част да се явяват ВСИЧКИ - етика на съответната професия. Втората част да е за придобиване на *майсторски* права, които да се признават и от университетите с цел да не се преподава и изпитва един и същ материал няколко пъти и да се губи времето на децата. От друга страна да се демотивират други, че не могат и не разбират, защото нямат същата *майсторска* подготовка. А който реши да се яви на изпит с билет по чл. 36.(2) да получава звание за *калфа* и съответните права.

Професионална диплома да се получава след успешно положен изпит по дипломен проект и изпит по етика. Ако някой е пропаднал на изпит за калфа или майстор да има право да се яви допълнително във времето. Професионалните училища да предлагат курсове за подготовка за съответните изпити.

А сега да видим кой какви права има. Диплома за майстор (професия) получава този, който успешно е взел двата изпити по чл. 36.(1), диплома за калфа (специалност)

получава този, който успешно е взел изпита по етика по чл. 36.(1) и е писал по билет по чл. 36.(2) . Който остане само с дипломен проект чл. 36.(3) и изпит по професионална етика по чл. 36.(1) остава чирак (помощник специалист).

Сега да видим кой какви права има. Майсторът има право да открива свой бизнес и да назначава и обучава кадри. Калфата и чиракът може да работят за майстор. Калфата може да направи свой бизнес, но няма право да назначава и обучава трети лица. итн

Сега да разграничим кога и на кого е нужно да има майсторски китап и кога не?! Има професии и професии. Едните са занаятчийски и за тях се изисква дори талант, а другите са по административна наредба и закон (виж как се създават, например в разбойническата приказка на Карел Чапек). За другите не е необходимо да се прави майсторски китап, защото началниците са вишести и те или трети определят правилата, организацията, ежедневието на работното място. Но това е друга тема... Тема свързана с отделяне на науката и научните работници от МОН и прехвърлянето им например към министерството на иновациите. БАН може да остане към МОН и да обслужва държавната администрация, но САМО ако на служителите се забрани да имат взимат ръководни постове в други научни институции, а да имат право само да работят на хонорар като лектори, съветници итн и да го отчетат пред държавата.

Автор: Елисавета Новакова (16.08.2024 08:45)

Относно МОТИВИ 1

Причината е, че им изменение и допълнение на Закона за професионалното

образование и обучение (обн., ДВ. бр. 27 от 29 март 2024 г.), съгласно който специалностите

се заличават от Списъка на професиите за професионално образование и обучение.

Глава втора

ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ОРГАНИЗАЦИЯТА В СИСТЕМАТА НА ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

Раздел I

Професии и степени на професионална квалификация

Списък на професиите за професионално образование и обучение

и новости при изпита

Старо

Изпит за придобиване на професионална квалификация в професионалното обучение (Загл. изм. - ДВ, бр. 59 от 2016 г., в сила от 01.08.2016 г.)

Чл. 37.

(1) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2016 г., в сила от 01.08.2016 г.) Изпити за придобиване на степен на професионална квалификация се провеждат съгласно чл. 36.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2016 г., в сила от 01.08.2016 г.) Изпитът за придобиване на квалификация по част от професията, както и за актуализиране или за разширяване на професионалната квалификация се провежда като писмен изпит по теория и индивидуално задание по практика, определени от обучаващата институция след съгласуване с представителите на работодателите и на работниците-служителите.

Ново

Чл. 37.

(1) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2016 г., в сила от 1.08.2016 г.) Изпитът за придобиване на степен на професионална квалификация се провежда съгласно чл. 36.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2016 г., в сила от 1.08.2016 г., бр. 27 от **2024** г.) Изпитът за придобиване на квалификация по част от професията, както и за актуализиране на професионалната квалификация **или за достигане на отделни единици резултати от ученето** се провежда като писмен изпит по теория и индивидуално задание по практика, определени от обучаващата институция след съгласуване с представителите на работодателите и на работниците и служителите.

Тук единиците - точките са новостта...

История

Начало на обществената консултация - 14.08.2024

Приключване на консултацията - 13.09.2024

Справка за получените предложения - 18.10.2024

Справка за отразяване на предложенията и становищата